

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul foiei pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditorul. Pretul pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 50. ANULU XIX.

Săbiu, in 24 Iunie (6 Iulie) 1871.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. Iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri străine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se plătescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ore cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Avisu.

Protocolulu sinodului archidiecesei gr. or. din Transilvania ținutu in anulu 1871. dimpreuna cu actele acestui a au esitu de sub tipariu. Este de 12 côle și costa 50 xr. v. a. esemplariulu. Se afla de vendiare la

Tipografi'a archidiecesana in Săbiu.

Invitare de prenumeratiune
la

„Telegrafulu Romanu“

pre o jumătate de anu (Iulie-Decembre) alu anului 1871. — Pretulu abonamentulu pre 1/2 de anu e:

Pentru Săbiu 3 fl. 50 xr. v. a.

Pentru Trani'a și Monarchi'a austro-ungurésca 4 fl. v. a.

Pentru Romani'a și strainatate 6 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu întârzi cu trimiteru prenumeratiuniloru.

Adresele ne rugămu a se scrie curatu, și in locu de epistole de prenumeratiune recomandămu on. publ. avisurile postali, că împreunate cu spese mai putiene și că mai sigure pentru înaintarea baniloru de prenumeratiune la

**Editur'a „Telegrafulu Romanu“
in Săbiu.**

Săbiu 22 Iunie. Din funto sigura aflămu, ca eri au sositu dela Carloveti unu telegramu, in care se spune, ca dupa desbateri de 16 zile actele de complanare între serbi și români aru fi subscrise. In privinti'a fonduriloru carlovetiane se primi ofertulu de 400,000 fl. ad referendum. Monastiri nu se concesera. Despre celelalte se dice in telegrama, ca sunt binisioru regulate. Urméza unu passagiu neintielesu in depesia, carea, preste totu disu, e foarte reu scrisa și apoi se esprima trebuinti'a de a se conchiama pre inceputulu lunei lui Augustu sinódele diecesane in Aradu și Caransebesin.

Dupa cum si aducu aminte on. cetitori, in Carloveti se aflara unii delegati numai pentru întielegere prealabile cu delegatii congresulu serbescu; Deci dreptu respunsu s'a datu in urm'a telegrami susu atinse, ca membri ce sunt dej'a acolo sa nu întreprinda nimic'a unilateralu, ci, conformu concludeselor congresuali, delegatiunea romanésca întréga sa fia de fatia și sa participe la finalea complanare a tuturor diferintieloru între serbi și români. Delegatiunea inse are totu dreptulu sa faca totu ce va află de bine; de sinódele extraordinari nu este vorba in concludeselor congresuali. Acest'a e starea faptica a cestiunei până acum.

Alta depesia telegrafica ne deslusiescu, ca delegatiunea rom. întréga a participatu in dilele din urma la desbateri și a încheiatu lucrarea și ca delegatii rom. au si plecatu din Carloveti. Sinódele amintite trebuie sa se conchiame.

Săbiu 20 Iunie. Amu întielesu, ca Pravila cea mare tiparita in Tergovisce la a. 1652 s'au retiparitu in anulu acest'a la Bucuresci, si precum jurnalele de dincolo de Carpati anuncia, au si esitu de subtu tipariu intr'unu modu prea frumosu, și luxuriosu, și se capeta in librari'a tipografiei curtiei (lucratorii asociati) nr. 12. Pasagiulu Romanu, cu 24 lei noi,

Noi ne-amu si procuratu acest'a editiune noua a Pravilei mari, si amu aflatu, ca ea cuprinde numai partea întâia a Pravilei mari, adeca, partea aceea, care cuprinde „Judecata archierésca și imperatésca de tôte vinele preotiesci, și mirenesci“, dera partea a două nu o cuprinde in sine, adeca „Canónele apostolesci, ale sinódeloru ecumenice și locale, și ale Sântiloru Parinti, și teologi'a clasica a celoru mai renumiti teologi antichi“.

Póte fi, ca si partea acest'a a două se va retipari, și se va edă, dera noi n'amu potutu întielege până acumu nimic de o asemenea intentiune. — Nu putemu trece cu tacerea unele impregiurări ale editiunei acestei'a, și adeca: editiunea acest'a n'are titlulu seu propriu, ci pórtatitulu Pravilei celei vechi primitive dimpreuna cu editoriulu, cu loculu, și anulu, prin care si unde, și cându s'au edatu: prin urmare si numele editoriulu retiparitei Pravilei au ramasu anonimu, și apoi titlulu acest'a au ramasu cu multe slavisme, precum: sinóde nemeastnice, teologi'a dumnedieesciloru bogoslovi, — vleat 7160, adeca 1652. Dera si contestulu editiunei noue este plinu de slavisme, s. e. blagorodia, glavapervaia — glava a două și asiá mai departe totu „glava“ și ierasi „glava“; — pohvala Archiereulu — blagovesteni — cumu scrie Archiereulu cneajulu Serbiei *) — In „glava“ 323 se aducu in limba slaveana două rugaciuni, care se dicu asup'a celoru ce se întorc la ortodocsia.

Cu aceste espuneri nici decum nu intentionămu a detrage ceva din valórea acestei editiuni, ci amu vrutu sa arătămu, ca acea editiune nu coresponde sborulu literaturii noastre române de astadi, și ca prin aceea nu s'au retiparitu întréga Pravila mare, ci numai pre jumătate, lipsinduse dint'rens'a canónele, de care avemu lipsa cu atât mai mare, căci cartea „Pidaliou“ cu greu si cu multe spese se póte procurá. Dér si editiunea acest'a noua a Pravilei, fiindu pre jumătate numai edata și costându 24 lei noi, la Bucuresci, ier la Săbiu 18 fl. val. austr. nu este estina.

Nr. cons. scol. 124. 1871.

Cătra Inspectoratele districtuali de scóle din Archidiecea noastră greco-res. in Ardealu !

Avendu in vedere Consistoriulu nostru archidiecesanu acele folóse salutarie, ce au resultatu si pana acuma din conferintiele invetiatoresci in timpulu ferieloru, introduse in întrég'a noastră Archidiecea inca in anulu 1862, prin cari conferintie li se da invetiatoriloru cea mai buna ocaziune de a si amplificá cunoscintiele teoretice de pedagogia, si a si comunicá imprumutatu esperiintiele facute pe terenulu invetiamentulu, si asiá pre calea acest'a a se perfectoná in chiamarea de invetiatoriu; mai departe considerându, ca conferintiele invetiatoresci in timpulu ferieloru le prescrie si § folu 130 din statutu organicu, — se insarcinédia tóte Inspectoratele districtuali de scóle din întrég'a noastră Archidiecea, a si ținea de cea mai strinsa datorintia, că conferintiele invetiatoresci sa se țină regulatu si in decursulu ferieloru anulu curentu, iera despre resultatu a substerne până la finea lui Septembrie a. c. unu raportu detaiatu acestui Consistoriu archidiecesanu.

Nr. cons. scol. 125. 1871.

Inaltulu Ministeriu reg. ung. de culte si invetiamentu prin emisulu seu dto 6 Maiu a. c. nr. 8136 a adusu la cunoscinti'a acestui Consistoriu

*) Cum scrie Archiereulu Domnitoriulu Romaniei nu se dice, căci acest'a nu se afla in Pravila mare din Tergoviste,

archidiecesanu, ca dupa esperiintiele, ce le are, cele mai multe edificii scolari, — încātu privescu spatiulu receratu de numeru'u copiiloru de scóla, — nu corespondu art. de lege 38. § 11. p. 1. și § 27., si ca la adoptarea seu renovarea și edificarea scóleloru, nu se ia nici o privintia la dispositionile § folu 28 a legii citate, din care cauza o mare parte a tinerimei din lips'a spatiulu se disgusta, si asiá seu nu frecventeaza scóla de locu, seu numai neregulatu; — de aceea astufeliu de edificie de scóla, fia si numai de curendu edificate seu renovate, ne avendu cerintiele legii scolare, voru trebuí nu preste multu timpu, spre daun'a respectiveloru comune a se renová dinsnou, seu a se edificá in loculu lor scolii noua. —

Deci spre evitarea acestei impregiurări neplacute si daunóse se insarcinéza Inspectoratele districtuali de scóle a starui din tóte puterile, că la tóte renovările si edificările scóleloru, — avendu in vedere dispositionile cuprinse in ordinatiunea consistoriala dto 27 Martiu 1869 nr. 351, sa se ia in strinsa consideratiune numerulu copiiloru deobligati a frecuentá scóla, dupa cum se prescrie apriatu in § 27 alu legii scolare din a. 1868, că sa se satisfaca nu numai legii, dar si intereselor de crescere a tinerimei noastre, si astfeliu a asigurá caracterulu confessionalu alu scóleloru noastre populari.

Nr. cons. scol. 130. 1871.

Domnulu directoru alu scólei noastre capitale din Satu-lungu, langa Brasiovu, Ioanu Dorc'a a compusu unu manualu de limb'a germana intitulatu: „Manualu de limb'a germana pentru scólele populare si capitale rom. gr-orientale“ și l'au asternutu Consistoriulu nostru archidiecesanu scolariu cu acea rugare, că sa 'lu aduca la cunoscinti'a invetiatoriloru dela scólele noastre confessionali.

In urm'a acestei rugari Consistoriulu nostru Archidiecesanu scolariu a otaritu, a aduce acest'a carte la cunoscinti'a invetiatoriloru nostri din archidiecea pe langa acea insarcinare, că ei procurandu-o sa ó studieze bine, si apoi sa o țină cá obiectu de discussiune in conferintiele loru anuali si sa 'si dee protocolarminte parerile lor asup'a acestei carti, cari pareri apoi sa se astérna Consistoriulu nostru archidiecesanu scolariu, că conform § folu 122. p. 2. din statutu organicu sa le impartiasca sinodulu archidiecesanu spre mai departe urmare.

Deci Preacinstiele vóstre cá Inspectori districtuali de scólele noastre confessionali, sunteti insarcinati cu esecutarea acestei otariri consistoriali, adeca a aduce la cunoscinti'a invetiatoriloru nostri acestu circulariu.

Săbiu din siedinti'a Consistoriulu archidiecesanu scolariu ținuta in 4 Iunie 1871.

Pentru Escelenti'a Sea Par. Archiepiscopu.

Nicolau Pope'a,

Vicariu archiepiscopescu.

Eveneminte politice.

Provincialisarea confinielor militari are multe resunete in diuaristic'a de din laintru și din afara. Este lucru firescu, ca dupa ce astadi tóte lucrările, politice și nepolitice, de cei mai multi ómeni au sa fia judecate dupa disupetionile lor sentimentali și afacerea acest'a sa fia judecata astfeliu. Resunetele ce se afla in diuaristica, se impartu preste totu in de acele, cari vedu in provincialisare o imbunatatire a sórtei fostiloru militari confiniari si in de acelea, cari vedu in provincialisare numai crescerea puterii magiarismulu. — Asiá articulu diurnaleloru; pre cându interesele aceloru ce au portatu de seculi sarcina cea grea a militarismulu și proportiunea numerica a popóreloru imperiulu aru trebuí sa duca pre politici la escugetarea unoru

referinție, ce să aiba numai „și numai egalea în dreptăție a tuturor.

Mai pre totă dia cetim ca ministeriului de dincolo de Lait'a i a succesi a se întielege cu cehii, ca adî mîne vomu cei donumirea unui ministru pentru Boemi'a. Dupa semnele de pâna acum mijloculu unei presente (dupa cal. n.) va decide, deca cehii se pot multiamî cu ce le ofere ministeriulu din Vien'a, sêu deca ministeriulu mai face vre-o concessione cehiloru.

Contele Beust a desfasinatu in senatulu imperiatu situatiunea monarchiei in afara. In esenția cuventarea nu diferese de cea rostita in comisiune despre aceea-si materia. Din cuventarea acest'a s'aru vedé ca pentru Austro-ungari'a viitorulu nu pôte fi altu-feliu de câtu pace. Germani'a, dice elu, numai are cauza de a fi superata pre Austro-Ungari'a. Obiectulu de cërta între ambe a cadutu. O politica comuna pentru interese comune léga pre Austro-Ungari'a de Germani'a.

Aceste interese voru face că vecinulu din orientu (Russi'a) sa fia pacificu și deca nu aru voi. In orientu are Germani'a și Austro-Ungari'a interese comune.

Unu resunetu la „Apelu“.

Sabitu in 10 Iunie 1871.

(Capetu).

Din cele espuse urmédia dera, ca sum'a de 600.000 fl. este cu multu mai mare, de câtu că sa se póta asiá lesne, cu un'a cu dône, aduná dela natiunea nòstra, — și acest'a din cauza, ca populu nòstru este cu multu mai multu trasu in concurentia de alte necessitati in adeveru intetitorie nationali, de câtu că, lasându-lo la o parte pre acestea, sa si póta stôrce tota puterea sea financiála spre a fundá unu institutu, a cărui'a lipsa nu este de totu nesuportabila.

E bine, astfeliu stându lucrulu, ce este dera de facutu? Sa ne abatemu cu totulu dela academi'a româna de drepturi?

Ast'a nu-o dîcu, ci dîcu aceea, ca, pâna mai avemu inca si alte carări pentru de a ne ajunge scopulu, sa nu ne pré opintimu și sa nu ne desecâm de totu puterile nòstre banali cu academi'a de drepturi.

Si ôre care sa fia aceste alte carări, prin cari sa ne potemu realisá dorint'a in asta privintia?

Eaca care:

Scim ca in patri'a nòstra esista de presentu dône academie de drepturi, ambe susutienute de statu. Un'a e cea din Clusiu, cu limb'a propunativa magiara, — si a dôn'a e cea din Sabiu cu limb'a

de propunere germana. Ambe aceste academie deci au caracteru nationalu, ele suntu nationale, ale celorlalte dône natiuni conlocuitoare, de si se sustienu din averea statului. Dara deca magiarii si au academi'a loru nationala, sustienuta din averea statului; si deca sasii asemenea si au pe a loru nationala, sustienuta ierasi din averea statului: ôre nu este dreptu si cuviintiosu, că si români, că a trei'a natiune si inca cea mai numerosa in patria, egalu in dreptatita cu celelalte dône, inca sa-si aiba academi'a loru nationala, cu limb'a de propunere româna, sustienuta totu din visteri'a statului? Cine va dice, ca ei nu aru fi avendu dreptu la acest'a? Au nu contribuescu ei statului sangele si averea lor, inca dora in mesura si mai mare de câtu celelalte dône natiuni?

Asia dara deca avemu dreptu, pentru ce sa nu ne cautamu dreptulu nostru, pentru ce sa nu pretindemu dela statu, că, precum ingrigesc elu de cultur'a juridica a celorlalte dône nationalitati mai mici, sustienendule academiile lor de drepturi din visteri'a sea: asia sa ingrigesca si de cultur'a românilor că a partiei celei mai numerose, prin infiintarea si sustienerea si a unei academie de drepturi române ierasi din averea statului, cu atatu mai vertosu, cu câtu alatu dupa spiritulu câtu si dupa liter'a legiloru din a. 1848, acest'a urmédia? Sêu, ceca ce aru fi inca si mai corespundietor si mai crutiatoru pentru averea statului, — pentru ce sa nu pretindemu noi, cu tota puterea cuventului si consciint'a de dreptu: că din cele dône academie de drepturi sustatôrie astadi in patria, sa se compuna numai un'a singura p a r i t e t i c a pentru tôte trei natiunile din Transilvani'a?

Pentru ce deci sa fimu noi mai cu forsoiu de câtu celelalte dône natiuni conlocuitoare, infiintandu-ne si sustienendune academi'a nòstra de drepturi pre spesele proprii, prin denariulu natiunei, pre cându aceea, de si in stare mai favorito'e, sa si le aiba pe ale lor din averea statului, la care contribuim si noi? — noi! — cari avemu atâtea si atâtea de facutu, atâtea si atâtea lipse, un'a mai intetitorie de câtu alt'a, de implinitu, — si inca într'unu obiectu, in privintia cărui'a dreptulu nostru este asiá de chiaru si evidentu.

Dera mi se va obiectá pôte, ca statulu nu se va invoî si nu ne va implini pretensiunea acest'a a nòstra, de si drépta. Asta obiectiune aru fi ne-temeinica, si n'aru trebui nici decum sa ne descuragiedie; căci abstragendu dela aceea ca ce aru face statulu sêu regimulu, datorint'a nòstra cea mai sânta este, a pretinde dela elu recunoscerea dreptulu nostru si implinirea pretensiunei nòstre celei drepte. Si pre lînga o staruintia seriôsa nu se

pôte sa nu ne ajungemu scopulu — de buna sêma mai eurendu in acestu modu, de câtu prin denariulu natiunei.

In astu intielesu se semîi subscripsulu indatoratu a vorbi, inca in a 1863 la senatulu imperiatu din Vien'a că deputatu, in privintia academiiei de drepturi române, urmátorele:*)

„Luându-mi voia a radică cuventu, pentru de a aduce inainte in acest'a inalta casa unele impregiurări despre academi'a de drepturi din Clusiu, la care m'au indemnatu cele dise in preliminaru si respective in relatiunea comitetului: acest'a, domnilor, nu o facu nici decátu de aceea, ca dora asiú fi contrariulu inmultirei institutiuniloru jurisprudentiale din tier'a nòstra; nici pentru aceea, ca dora asiú avé ceva in contr'a academiiei de drepturi din Clusiu restituite dejá, prin urmare nu ca dora n'asiú consimti cu intentiunile inaltului regimu in privintia acest'a.

Din contra trebuie sa marturisescu, ca recunoscu cu lauda, cum inaltulu regimu si-a pusu si lînt'a si a portatu grigi'a cuvenita, spre a se restitui acest'a academi'a de drepturi din Clusiu.

Totu ce asiú dori e, că intentiunile binefacatôre ale inaltului regimu sa fia generale, că adeca aceea sa se estinda de o potri va asupr'a tuturor locuitoriloru tieriei, asupr'a tuturor popórelor din tier'a.

De aceea dara, câte-mi voia luá voia ale vorbi, nu suntu indreptate nici in contr'a unei'a, nici in contr'a altei'a din cele dône academie de drepturi, ce sustau de fatia in Transilvani'a; aceea se reducu mai vertosu la o academi'a de drepturi, ce inca nu esista, carea in sa aru trebui sa esiste, adeca la infiintarea unei a trei'a academie de drepturi pentru români din Transilvani'a.

Va bate pôte la ochi, domni mei, ca eu, fiindu in patri'a mea dône academie de drepturi si aflându-se acum finantiele in stare critica, sum aplicatu a pretinde infiintarea si unei a trei'a academie de drepturi.

Deca in sa se va considerá, ca ambe aceste academie de drepturi un'a in Sabiu si alt'a in Clusiu, au caracterulu lor specialu nationalu; deca se va considerá, ca un'a e academi'a juridica germana, a dôn'a magiara, deca in fine se va considerá, ca bas'a constitutiunei transilvane e sistem'a nationala si confessională: atunci credu, ca va perî aceea ce aru poté bate la ochi.

Avui onóre a dice, ca de presinte esista in Transilvani'a dône academie de drepturi, adeca un'a in Sabiu, ceea lalta in Clusiu, carea din urma de eurendu se restituí.

*) Vedi protoc. stenograficu alu senat. imp. din an. 1863.

FOISIORA.

— (La istori'a chronometrelor.) Unu orologiu bunu este unu ce binevenitu: tôte relatiunile vietiei nòstre depindu multu pucinu dela timp. Cei vechi se foloseau de orolôge de apa si de nasipu, care se basau pre principiulu, ca o cantitate de apa sêu nasipu are totodé un'a trebuintia de unu timpu anumitu pentru a se stracurá din unu vasu implutu cu aceste elemente. Abiá in seclulu a XIV s'au folositu orolôge si Huyghens au substituitu principiulu de a folosi la orolôge pene sêu ponduri (pendule). Acestea chronometre inse au fostu mai multu sêu mai pucinu defectuôse si insuficiente pentru scopuri scientifiche: artea chronometrelor erá in prim'a lor fasia. Inca Filipu III. din Ispani'a a fostu escriu (1698) unu premiu pentru o constructiune mai acurata a chronometrelor; defectuositate lor s'au aretatu cu deosebire atunci, cându sub Ludovicu XV. Bouguer, La Condamine, Godin si ispaniolulu Ullo'a in an. 1735 mersera la Peru in Americ'a, ier' Camus, Clairaut, Lemonier, Maupertuis si Quithier in anulu urmatoriu la Tornea pentru a indeplini mesurarea lungimei si latimei geografice a globulu nòstru, spre a poté conchide la form'a si marimea lui. Si Angli'a condusa de interese maritime si comerciali espuse unu premiu de 20.000 puncti sterlingi pentru acel'a, care va inventá unu chronometru, cu ajutoriule cărui'a va fi posibilu a determiná lungimea cu esactitate pâna la $\frac{1}{2}$ gradu. Acest'a s'au intemplat, dupa ce Gem'a Frisius apoi Huyghens si Hooke au aretatu importantia adeverata pentru mesurările geografice si pentru navigatiune. Greutatea, care intempliná construirea chronometrelor pre atunci

erá fôrte mare, se pareá neinvigibila. In anulu 1761 presinla pentru prim'a ôra Harrison unu lemnariu, unu atare chronometru, care admitea a mesurá lungimea geografica dela Jamaic'a pâna la $\frac{1}{2}$ gradu diferentia si primi inse numai diometate premiulu escrisu de parlamentulu anglesu de 10.000 puncti sterlingi. Din acelu timp arta chronometrelor au facutu unu progresu asiá de mare, in câtu pâna in dilele nòstre se potea crede, cum-ca in ast'a sfera arta si-au ajunsu culmea. S'au construitu orolôge, care suntu in stare a determiná cu cea mai mare esactitate $\frac{1}{1000}$ parte din o secunda. Atari chronometre posedu numai observatoriile astronomice, unde se pretinde cea mai mare esactitate in determinarea timpului si costa sum'a enorma de 60.000 fl. v. a.; deci se esplica, ca nu fie-cine pôte deveni in posesiunea unui chronometru. Se pare inse, ca asta in privintia arta nu si-au ajunsu culmea estrema ce pôte indeplini mân'a si arta omenesca. Din Americ'a avemu scirea, ca unu orologieru din Philadelphi'a au inventatu unu chronometru, care admite o numerare a timpului pâna la $\frac{1}{1000}$ secunde. Orologiulu are 16 poliacari in diametru si periferi'a lui este impartita in 5000 pâti. Indicele acestui orologiu percurge in o singura secunda de dône ori periferi'a si admite astfeliu a calculá timpulu pâna la 0.0001 secunde in decimali. Se intielege de sine, ca constructiunea intréga pâna acum este inca unu secretu; orologierulu voiesce sa aiba patentá despre inventatiunea sea. Cumca acest'a inventiune este fôrte pretiôsa, va intielege fia-cine si cu deosebire barbatulu de sciintia, astronomulu si fisiculu, care pretinde cea mai mare esactitate in cercetările si experimentele sale. Noi din partene adogemu numai pucine reflexiuni la acest'a inventiune, care pôte fi cu multu mai fatale pentru omenime decátu

bombele de petroleu ale comunistiloru din Parisu. Inca in an. 1866 dupa Sadow'a Prussi'a si chiaru si Austri'a prin prof. Dr. Josef Petzwal din Vien'a au facutu multe experimente pentru a determiná celeritatea unui proiectilu (glontiu) de pusca, pentruca numai prin acest'a vomu veni la cunoscint'a legiei resistintiei aerului, care între alte depinde dela multe incidentie. Este cunoscutu, ca in resbelulu franco-prussu de acum armele prussiene s'au documentatu de prevalinte facia cu cele francese; prussii -si indreptau cu flegm'a lor indatinata glontiele lor in cele mai frecventate si insemnate case din Parisu, fara a gresi in tîeut'a lor; si noi ascriemu mare parte acest'a experimentelor lor de cu patru ani mai nainte, care se afla si publicate in „Schlömilch Zeitschrift für Mathematik und Physik“ din Lipsi'a 1866, cu tôte, ca aceste experimente suntu departe de a fi cu totulu esacte, precum pretinde calcululu, pentru ca togm'a au lipsitu chronometrele, care se fia in stare a determiná sute de pâti ale unei secunde. Ce acum? Deca inventiunea americana se va aprobá si, precum se scria regimelu americanu si face experimente pentru determinarea celeritatei proiectileloru, apoi numai este indoiela, cumca in scurtu tempu se va resolví si problem'a resistintiei aerului si fiindu-ca matematic'a ne invétia, ca calea unui proiectilu este o curbulinia anumita, parabola, apoi aceste rezultate scientifiche voru fi cu multu mai daunotiôse, mai periculôse decátu mitrailesele, resbelele cu multu mai sangerôse. Astfeliu progreséza in o privintia artele si sciint'a, in sa se pare numai pentru a nimici némulu omenescu, alu cărui spiritulu le-au produsu. — P. T a n c o.

Cătu pentru cea d'ntăiu, pentru cea din Sabiu, aceea pare-mi-se, se înființă la anul 1844 din averea națională a sasilor. Ea dăra a fostu dotată de națiunea sasăscă, ea avu profesorii sei proprii naționali, limb'a instructivă fu cea germană; academi'a de drepturi dăra cu totu dreptulu se po- tea numi germană. La anul 1850, de nu me insielu, se prefacă acēsta academi'a de drepturi in academi'a a statului, in sa asiă, ca acum nu se mai dotă din fondulu naționalu, ci din vistieria comuna a statului. Fiindu ca la acēsta academi'a si acum suntu asediați profesori germani; fiindu ca mai departe limb'a explicativă e cea germană: de aceea nu mai incape indoiela, ca acēsta academi'a n'aru trebui privita si astadi că academi'a germană.

Asemenea se are lucrulu si cu academi'a de drepturi din Clusiu restituita acum. Ea esista inca înainte de anul 1848, si numai in anul acēst'a din urma încetă.

Si academi'a acēst'a, încatu mi aduc aminte, a fostu înființată din fondulu religiunaru alu bisericeii romano-catolice. (Voce: bă nu!) Celu putienu a fostu dotat din acelu fondu religiunaru.

Limb'a ei explicativă până la 1846 fu cea latină, căci mai nainte ea a fostu limb'a publica oficiosa in toti ramii administratiunei. La anul 1846 inse se introduse limb'a magiara. Se pōte dera dice cu totu dreptulu, ca academi'a de drepturi din Clusiu nainte de 48 au avutu caracteru naționalu ungurescu. De curendu veduramu, ca acēsta academi'a de drepturi, suspensată la anul 1848, se reînființă, si anome prin înaltulu regimu, si ca profesorii ei nu se mai dotēdia din fondulu religiunaru alu bisericeii romano-catolice, ci că si cei dela academi'a din Sabiu, din cass'a comuna a statului. Trebuie sa presupunemu, ca limb'a explicativă va fi cea magiara, deschiderea ei au urmatu numai in dilele acēstea.

Din cele premise se vede dăra, ca de presinte esista in Transilvania dōue academi'e de drepturi, ca amēdōue au caracterulu loru naționalu, ca un'a, cea din Sabiu, e academi'a de drepturi germană, a dōu'a, cea din Clusiu, ungurescă.

Insa, domniloro, mai esista o națiune, si inca o națiune multu mai numărōsă, decâtu cele-lalte dōue, adeca decâtu cea magiara si cea germană la olaltă; acēst'a e națiunea română, carea numera preste unu milionu de suflete. Si din motivulu acēst'a, dăra si din celalaltu motivu multu mai ponderosu, din motivulu adeca ca națiunea română astadi nu mai e numai tolerată (suferită), ci au căscigatu pozițiune egală cu cele-lalte dōue națiuni ale țierei, credu ca aru fi numai cu dreptulu, de a se mai înființā si a trei'a academi'a pentru românii din Transilvania.

De asta data nu voin sa aduc propunere formală, ci-mi luai numai voia a aduce la cunoscinti'a înaltului regimu acēste convicțiuni si pareri individuale ale mele, si a apelā la inim'a lui cu rogarea, că înaltulu regimu sa staruiescă ori a se mai înființā si o a trei'a academi'a de drepturi in Transilvania, ori apoi facia cu starea cea rea finantială, in carea fără indoiela ne aflāmu, a se contrage cele dōue academi'e de drepturi, ce esista, adeca cea din Clusiu si cea din Sabiu, într'o singura academi'a de drepturi paritetica, si adeca asiă, că la asediarea profesoriloru la acēsta academi'a paritetica de drepturi sa se ia in consideratiunea convenita atātu națiunile cătu si confesiunile țierei recunoscute prin lege si ca apoi obiectele de învățământu sa se propuna in tōte trele limbile țierei.

Eu credu, domniloro, ca 'n modulu acēst'a se va căscigă o crutiare însemnată si se va corespunde cerințelor si așteptărilor tuturor națiuniloru si confesiuniloru din țiera recunoscute prin lege.

Si acēsta cuventare respective rogamento a subscrisului îndreptat cătra regimulu de atunci, se trecu in apelu de totu cu vederea, pre cându rogămintele mandatariloru si barbatiloru de încredere ai națiunei din an. 1849, 1850 si 1851, prin cari inca se ceru între altele si academi'a juridică română vedu ca se amintescu. Totu asiă se mai trecu ea cu vederea si de alte dăti, cându fu vorb'a despre acēstu obiectu la diferite ocasiuni; si macaru dicu, dēca ide'a desfășurată in cuventarea de mai sasu, s'aru fi spriginitu cuviintiosu si s'aru fi executatu cu seriozitate, pōte ca până astadi academi'a de drepturi română aru fi devenitu o faptă complinită, si inca fără de a ne fi contribuitu de-nariulu. Acēst'a cutediu a o afirmā cu atātu mai vertosu, căci rezultatulu cuventărei acēlei'a, cătu de

mieu, se si vedu in intentiunea regimului de a asedia profesori suplenți români la ambele academi'e din țiera, publicându-se si concursu spre acēstu scopu. Va sa dīca, pornirea se facuse dejă, macaru si numai cu suplenți; dăra inca sa fi staruitu națiunea cu totu adensulu intru urmărirea si întelirea lucrului acēstui'a, pre cum n'a staruitu de locu?!

Acēste suntu convingerile subscrisului de astadi, că si din an. 1863, in privinția academiiei române de drepturi, si totu acēste i voru fi si in viitoriu până atunci, până cându prin argumente mai tari nu se va convinge din contra. Si tocm'a pentru ca ele suntu convingeri, de si individuali dera vechi si basate, cum se vedu, pre realitate, se semti deobligatu moralicesce ale supune la judecat'a publica română.

N. P o p e ' a.

Revista diaristica.

Dela Augustu 1870 si până acum, dice „Romanulu” o strigare din ce in ce mai crescentă, s'aude necontenitu in tōta lumea:

— Franci'a mōre, Franci'a a muritu! Inchinati-ve popōre despotismului, căci Christulu vostru a muritu si nu mai are invicare. Ingenunchiati, inclinati-ve si inchinati-ve, căci iēca-ne in epoc'a, in care „legea providenței se manifesta in tōta puterea ei.”

Asiă dice providenția nemțiescă; cum inse glasuesce si face providenția latină?

Preste unu milionu de germani supsera sângele si averea Franciei, in timpu de unspre-diece luni. Preste unu milionu de germani pustiira Franci'a prin pradari, prin sabia si focu, in timpu de 11 luni. Si pacea nu se incheiă inca binc, si in timpu de dōua luni Franci'a fu silita a versă din nou sângele si averea ei, prin resbelulu civilu, prin lupte între frati, cea mai mare si cea mai fără esemplu in lume, si acēst'a pre cându eră ocupată de 800,000 de mii de straini si 400,000 de mii din fii ei erau in temnitile Germaniei. Franci'a s'a sfârșitu acum cu totul, striga providenția despotiloru. Acum iēta si corpulu ei in putredire, si pulberea lui aruncată de venturi. Si pre cându despotii se desfatau in beti'a sângelui s'audi o voce strigându: — Stati, stati, strigă marele de Molkte, stati căci este mai viua de cătu ori cându, acēsta îndracita națiune. Stati, căci nu numai n'a muritu, ci din contra acum abiă se scōla din mormentu in care jacea de 22 de ani, si, scuturându pulberea despotismului sub care fusese înecată, începe a renasee, si-a-si regasi juneti'a si nemuritoria ei vīgore.

Iēca ce se scrie din Berlinu la 3 Iuniu diariului din Praga „Correspondance Slave.”

„Surprindere mare si nemulțamire in Prussii'a despre înlesnirea cu care Franci'a a potutu organiza si resboi o armată atātu de puternică încatu sa țiena peptu in acēl'a-si timpu rescularii in Parisu, rescularii in Algeri'a si trebuințelor mareloru orasie, că Lyon, Merseille, Toulouse etc. etc. Chiaru la Berlinu s'admira escelenti'a planuriloru ce facura că Parisulu sa se pōta luă si vitedi'a armatei care le execută.

„Lumea se intrēba cum se pōte că prussianii, dupa cinci luni de asedin, sa nu fi potutu luă orasiulu impresuratu de densii de cătu prin fōme, pre cându maresialele Mac-Mahon l'a luat in dōue luni? Si in acēl'a-si timpu între soldatii germani esiste unu feliu de satisfactiune, cându se gândescu c'au scapatu de pecelele in faci'a căror'a se afla adi soldatii nostrii. Simțimentulu generale, care reese din opiniunile ce ne transmite acēsta epistola, e cu o țiera in care se afla asemenea energii, asemenea vitalitati si pentru bine că si pentru reu, in parti'a de ordine că si in parti'a de anarhia, nu e catusi de putinu in agonie.

„In cugetulu corespondintelor germanu chiaru sfârșitul Parisului n'aru fi si sfârșitul Franciei. Acēst'a aru fi numai o schimbare in moravurile națiunei si ale Europei.”

Asiă Franci'a fu aruncată in resbelu, fără armată, fără arme, fără munitiuni, fără sa fie nici chiar hranită. Franci'a imperiului fu învinsa, topită in 40 de zile, pre cându Franci'a republicei țienu peptu armatelor Germaniei in timpu de 6 luni, si-acēst'a cându eră desarmată si in mare parte stōrsa si arsa de densele.

Se face pacea, si revolutiunea din Parisu dă

dovedi, in timpu de dōue luni, chiaru într'unu resbelu civilu, de celu mai mare eroismu. Si guvernulu din Versailles creadia o armată si in dōue luni ia Parisulu, strada cu strada si casa cu casa, pre cându armat'a germană in timpu de cinci luni nu putu sa-lu ia decâtu prin fōmete.

Si dupa eroismulu si plinetatea vietiei, dovedescu cu arm'a in mână, iēta si dovad'a vietiei si-a avutiei pre teremulu economicu si politicu. Guvernulu cere unu imprumutu de dōue miliarde. Potu ore românii sa calcule ce suntu dōue miliarde? Ne tememu ca nu. Ei bine, guvernulu cere dōue miliarde si da terminu de trei zile pentru subscriere. Franci'a cea pre deplinu stōrsa acopere in 24 de ore întregu imprumutulu cerutu. Capitalurile Europei, atātu de fricoșe si întiepte, ofere acēlei Franciei, pre care despotii o dechiarau scursă de avere că si de sânge, 12 miliarde, in 24 de ore. In 24 de ore 14 miliarde se oferira cu iubire si cu credinția Franciei. D'a, este fără esemplu in lume catastrofele ce bântuira Franci'a in timpu de 12 luni, dăra este asemenea fără esemplu in lume lupt'a ei din cele din urma dōue luni si patru-spre-diece miliarde oferite in 24 de ore.

A. Propunere.

La comisiunea arondătoare pentru protopopiatele înființande in muntii apuseni.

I. Protopopiatulu Abrudului.

Cu comunele 1. Abrudu orasiu, 1094 suflete. 2. Abrudu satu, 1260. 3. Rosi'a, 961. 4. Corn'a, 668. 5. Muntari, 758. 6. Poieni, 1291. 7. Buciumu satu, 613. 8. Ișbit'a, 459. 9. Cerbu, 477. 10. Băninginea, 1034. 11. Ciuruleas'a, 1328. 12. Soharu, 777. 13. Carpenișiu, 1289.

Sum'a 12009 suflete.

Din protopopiatulu Campeniloru 11 comune politice cu 20 Parochii, anume:

1. Albacu, 1940 suflete. 2. Arad'a, 2341. 3. Certege, 614. 4. Gard'a de josu, 1449. 5. Gard'a de susu, 1393. 6. Campeni, 2506. 7. Ladiesci, 914. 8. Neagra, 1452. 9. Lapusiu, 1186. 10. Pelesiu, 634. 11. Poiana, 873. 12. Ponorelu, 1196. 13. Sohodolu, 1049. 14. Supra pietrei, 529. 15. Secatura, 1424. 16. Vidr'a de josu, 749. 17. Vidr'a de susu, 2397. 18. Vidr'a de mijlocu, 1445. 19. Valea verde, 409.

La olaltă sum'a face 37,030 suflete.

Motivele suntu următoarele pentru Protopopiatulu Abrudului.

1. Pentru ca acēstu teritoriu este commassatu, avendu in juru confinii naturale de munti, si anume 1. de catra orientu, ce-lu desparte de prot. Lupsiei, este muntele Muscaniloru cu comunele gr. cat. Musca si Bistr'a.

2. De catra mediadi, ce lu desparte de alu Belgradului, muntele numitu Dealu mare de catra Zalathnă, 3. de catra apusu si media nōpte, ce desparte de Zarandu, culme de munti cu Muntele mare, — asiă că cu unu muru încungiuratu.

Acēstu teritoriu au fostu din vechime unu protopopiatu sub nume de Protopopiatulu Zlatnei, si numai dela 1859 dupa mōrtea Protopopului Ighianu taiatu in 2 parti, dandu-se la d. Protopopu Absolonu jumătate eara alta parte d. Patiti'a spre administrare.

3. Abrudulu cu Campenii suntu in apropiere de 1½ ora, care nu se potrivescu cu 2 resiedenție protopopesci lānga olaltă, si nici un'a in centru.

4. Poporatiunea din totu teritoriulu comasatu supra areiatu gravitēza catra Abrudu că orasiulu de capetenia din muntii apuseni cu tōte maestriile, si officiali politici si judecătorești, unde in tōte zilele se afla omeni cu trebii casnise si judecătorești.

Eara Campenii, din comuna sateasca, numai in anii dupa 1848 s'au radicat la nume de orasielu. — Nu este in sa de însemnatat, a se asemănă sēu a rivalisă cu Abrudulu, are terguri de țiera de vite întogmă că si satulu Lupsii'a, cenu însemnēza pentru administratiune ogravitate de însemnatu.

5. In Abrudu se afla casē parochiale, eara in Campeni nu se afla casa parochiale, nici eclesi'a preotiescă.

B. Propunere.

la on. comisiunea arondătoare pentru Protopopiatulu Lupsiei.

Cu comunele: 1. Ofenbaia, 2. Muncelu, 3. Valea Lupsiei, 4. Lupsii'a satu, 5. Hadarau, 6. Sias'a Lupsiei, 7. Vinti'a, 8. Ciōr'a de susu, 9. Sartesiu, 10. Bradiesci, 11. Lătureni, 12. Salciu'a de susu, 13. Salciu'a de josu, 14. Sub piatra, 15. Bedeleu, 16. Buzu, 17. Căcov'a Erei, 18. Ocolisiulu mare, 19. Ocolisiulu micu, 20. Runcu, 21. Vidolmu, 22. Lunca, 23. Posiag'a de josu, 34. Posiag'a de susu.

Sum'a 13,754 suflete.

Din protopopiatulu Belgradului cu comunele.

1. Mogosiu, 563. 2. Miclesci, 1168. 3. Rimetiu, 348. 4. Ponoru, 1307. 5. Valea Barnei, 625. 6. Bradiesci 667. 7. Memeligan, 565.

Sum'a 5243 suflete.

Sum'a totala a Protopopiatului Lupsiei face impreuna cu adausulu din Prot. de Alb'a-Jul'a

Sum'a 18,997. suflete.

Motivele sunt urmatoarele.

1. Teritoriulu descriu pentru protopopiatulu Lupsiei cu sedinti'a in Ofenbaia, este compactu si neintreputu de confinii, seu alte comune de confessii straine.

2. Este incunjuratu de 3 parti cu confinii, si a-nume:

- a) de catra orientu comune straine magiario-secuiesci de scaunulu Ariessului si muntii Trascarlui.
- b) de catra apusu se desparte de Abrudu si Campeni cu muntele Muscaniloru, si comunele gr. cat. Musca, si Bistra,
- c) de catra miadia nopte cu Muntele mare,
- d) de catra mediadi, invecineza cu protopopiatulu de Alb'a-Jul'a din care se si anecsza 7 comune supra scrise, cu numerulu de 5243 suflete.

3. Ofenbaia este in centrulu acestui teritoriu comasatu, care are terguri de septemana, cochuri imperatesci, unde graviteaza locuitorii acestui teritoriu pentru trebile lor.

4. Inaltulu Ministeriu au decisu si ordinatu infiintarea de dregatorii politice judiciarie in Ofenbaia pentru acestu cercu, aflandu-lu de centru pentru administrare.

5. In Ofenbaia are parochia eclesiei si casa parochiale.

C. Propunere.

la Maritulu Sinodu archidiecepsanu pentru arondarea protopopiatului Lupsiei cu resiedinti'a in Ofenbaia.

1. Ofenbaia, 826. 2. Muncelu, 448. 3. Valea, Lupsiei, 682. 4. Lupsia satu, 732. 5. Hadarau, 708. 6. Siasa Lupsiei, 981. 7. Vintia, 368. 8. Sartesiu, 481. 9. Bradiesci, 553. 10. Clora de susu 390. 11. Latreni, 683. 12. Salciu'a de susu, 563. 13. Salciu'a jde osu 531. 14. Sub-piatra, 226. 15. Posiag'a de susu, 356. 16. Posiag'a de josu 356. 17. Lunc'a, 447.

Sum'a 9231 suflete.

Din tractulu de susu alu Zlatnei:

1. Certege, 614. 2. Campeni, 2506. 3. Secatur'a 1424. 4. Albacu, 1940. 5. Arad'a 2341. 6. Gard'a de susu, 1393. 7. Gard'a de josu. 1494. 8. Lapsiu, 1186.

Sum'a 12,898 suflete.

Din protopresbiteratulu Belgradului:

1. Mogosiu, 563. 2. Miclesci, 1168. 3. Rimetiu, 348. 4. Ponoru, 1307. 5. Valea Barnei 625. 6. Bradesci, 667. 7. Mamaligani, 565.

Sum'a 5243 suflete.

La olalta face sum'a pentru protopopiatulu Lupsiei in sum'a 27,372 suflete.

Propunere.

la Maritulu Sinodu archidiecepsanu pentru arondarea protopopiatului Abrudului.

Cu comunele: 1. Abrudu orasiu, 1094. 2. Abrudu satu, 1260. 3. Rosia, 961. 4. Cornea, 668. 5. Muntari 758. 6. Poieni 1291. 7. Buciumu satu 613. 8. Iabita, 459. 9. Cerbu, 477. 10. Buninginea, 1034. 11. Ciuruleas'a, 1328. 12. Soharu, 777. 13. Carpenisiu, 1289.

Sum'a 12,009 suflete.

Din protopopiatulu de susu alu Zlatnei:

1. Poiana, 863. 2. Pelesiu, 634. 3. Valea verde 409. 4. Sohodolu 1049. 5. Supra pietri, 529. 6. Ponorelu, 1196. 7. Vidra de josu 749. 8. Vidra de susu, 2397. 9. Vidra de mijlocu 1445. 10. Neagra, 1452. 11. Ladiesci 914.

Sum'a 11,647. suflete.

Sum'a aru face 23,656. — Eara decanu s'aru alaturat la protopopiatulu Belgradului comunele de preste confiniele Dealu-mare, adeca:

1. Valea dosului, 995. 2. Zlatna 1512. 3. Vultori, 609. 4. Trimpoele, 1067.

Sum'a 4173 suflete.

tota sum'a prot. Abrudului aru fi 27,829 suflete.

Not'a. La protopresbiteratulu Albei-Juliei s'au omisu din eroare 5 comune tinatoare astadi de protopresb. Zlatnei de josu: Petrosiani cu 513, Valea Bulzului cu 399, Galati cu 749, Feniesiu cu 969, si Presac'a cu 589 suflete, peste totu cu 3219 suflete. Si asi protop. A. Iuliei aru cuprinde 46 comune bisericesci cu 33,178 suflete, cari in recapitulatiunea generale s'au si computatu.

Sambata a superioara apusena in 12 Iunie 1871.

Stimate dle Redactoru! Eri in 11 Iunie a. c. avuramu in comun'a Sambata a superioara apusena o serbatoare nationala, adeca esaminulu de vera cu pruncii de scola, la care asistara dlu vice-notariu districtuale Franeu, dlu vice-fiscalu Davlea, dlu pretore Grideanulu, dlu vice-pretore Boeriu, dlu arendatore locale Ladislau Clococceanu, apoi dlu parochu Ioanu Mardanu direttore localu,

intreg'a antistia locale si o multime de poporeni, barbati si femei, unde fiindu cas'a scolei prea mica se asiedia scaunele in biserica, si nici aci nu incapura, poporeni, cati erau adonati; iera raspunsurile copiiloru ne suprinsera, si in specie din religiune, apoi cetirea romana, cei mai crescuti si cetirea germana (ceva ne mai pomenitu pre aci pana in anulu 1869), urma apoi gramatic'a romana si germana, ceva din geografia, computulu, declamarea si in fine cantările intre care cate-va poesii nationale ne incantara, — invetiatiurulu nostru Pavelu Monea de si au inceputu scol'a tardiu prin dibacia sea reesi bine incatu seceră multa lauda. — Urmă apoi esamenarea adultiloru la vre-o 15 insi, intre care vre-o 5 barbati in etate de 40—46 de ani, mai nainte contrari scolei, depusera esamenu in cetire si in scrisu incatu toti ascultatorii fura forte multumiti, in urma carei'a dlu pretore tienu o cuventare forte potrivita catra poporeni aretandule folosulu scolei — ca raspunsu la aceea cuventare rosti apoi dlu parochu Mardanu iera o cuventare potrivita prin care 'si exprimă bucuri'a ce simti cu acesta ocazione si indemna pre poporeni ca sa nu-si retraga copii dela scola, si in fine multiam domniloru cari ne onorara cu presentia la esamenu, aci avemu de a insemna ca in comun'a acest'a din tempurile inainte de 1848 abiă sa fie 5—6 insi care sa scie eeli, ca nu se ingrigiau nimeni de scola si erau iobagi, — avemu a multimi numai dlu parochu Mardanu starea cea infloritorea a scolei, ca din di in di contrarii scolei se retragu si rusinedia, si la sfaturile sale se aplica poporulu si asculta; lefa invetiatiurulu s'a mai imbunatatiu si in acestu anu. —

Deci ve rogu dle Redactoru binevoiti a publica acestea in pretiutulu nostru diurnalu ca sa se convinga odata si adversarii nostri ca au batutu ora desteptarei si pentru prea bunulu poporu romanu, care-si cunoște prea bine pusetiunea si care tiene cu totu sufletulu la inaintarea si prosperarea scoleloru nostre confessionale; buna ora inainte cu vre-o cati-a ani nu era nici pomenire de scola in comun'a nostra, iera acum'a dupa staruintia neobosita a demnulu nostru parochu locale Ioanu Mardanu si cu ajutoriulu dlu arendatore Ladislau Clococceanu, avemu o scola care nu numai ca e forte cercetata dera in invetiamentu pote rivalisa cu ori ce scola inferioare opidana. G. C.

Varietati.

*(Diet'a Croatiei), care si-a fostu amenatu sedintiile pana in 3 Iuliu, se va proroga de nou pana in 20 Septemvrie, pentru-ca regimintele granitiere din St-Georgiu si Kreutz sa aiba ocazione a-si alege reprezentanti si pentru sesiunea acest'a.

*(Statistic'a avocatiloru in Ungaria si Transilvania.) In Ungaria sunt de presinte 3490 de avocati activi si in Transilvania 240; proportiunea avocatiloru facia cu numerulu poporatiunei — in Ungaria 11,117.623, in Transilvania 2,101.727 suflete — sta deci astu-feliu, ca pre fie-care avocatulu cadu 3544 suflete. Cetatea Pest'a este cea mai abundante in avocati; ea numera 651 de avocati si are o impoporatiune de 200,476 suflete, adeca 307 suflete pre unu avocatulu. Si mai binecuventata in acesta privintia este cetatea Eperjes, carea, pre langa o impoporatiune de 10.772 suflete, numera 41 de avocati, adeca pre fie-care avocatulu cadu numai 262 de suflete; din contra inse comitatulu Scepusiu are numai 2 avocati la o poporatiune de 128,956 suflete; va sa dica aici cadu pre unu avocatulu 64,478 suflete.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii Balomiru in protopopiatulu Orestiei, care are 926 suflete — se escrie concursu pana la 25. Iulie 1871.

Emolumentele sunt:

1. 26 jugere pamentu clas'a II-a
2. tota casa cate 2 ferdele de cucurudiu cu tuleu — si o di de claca.
3. Stola obicinuita.

Doritorii de a ocupa acesta parochia sunt avisati de asi tramite recurselu lor in sensulu statutulu organicu — la scaunulu protopopescu alu Orestiei — dovendindu ca sunt clerici absoluti, si oru depusu ecsamenu

de cualificatiune, si sunt cu portari morale potrivitu chiamarei preotiesci.

Orestia 14 Iunie 1871.

Cu intelegerea comitetulu parochialu.

(59—1)

Nicolau Popoviciu.
Protopopu.

Concursu.

La Gimnasiulu pblicu romanu de relig. ort. or. din Brasiovu au devenitu vacante urmatoarele doue posturi de profesori:

1. unu postu de profesorulu pentru limb'a si literatur'a latina si elina,
2. unu postu de profesorulu pentru matematica si fisica, pentru a caror'a ocupare se escrie prin acest'a concursu.

Doritorii, de a ocupa vre-unulu din posturile acestea, sa binevoiesca a ascerne la subscris'a eforia celu multu pana 15/27 Augustu a. c. concurselu loru insocite de documentele prin care sa dovedesca: a) ca sunt dupa nationalitate romani de religiunea ort. orientala, b) ca au conduita morala si politica buna, c) ca au cualificatiunea pentru postulu, la care competedia, care cualificatiunea se documentedia prin testimoniu de maturitate si prin atestatu despre absolvarea cu succesu a facultatiei filosofice dela vre-o universitate, seu eventualminte a unui institutu tehnicu. — Se intelege de sine ca acei competitori, care seu prin esamene formale dela universitate seu prin pras'a castigata pana acum'a, potu dovedi cualificatiune mai mare, voru fi preferiti.

Salariulu anualu impreunatu cu fie-care postu este de 800 fi. v. a. inaintare la 900 si pensionare.

Profesorulu alesu servese anulu primu de proba, iera dupa implinirea acestui'a se va denumi definitivu, deca va fi depusu esamenulu de profesura conformu prescriseloru statutulu bisericei nostre ort. orient.

Brasiovu 3/15 Iunie 1871.

Eforia scoleloru centrale rom. gr. or.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia gr. or. din Hid'a (Hidamas) protopresbiteratulu Ungurasiului se deschide concursu pana la 20 Iulie c. v. 1871. Cu acesta parochia sunt impreunate emolumentele:

1. Casa parochiale cu gradina.
2. Jugare de pamentu aratoriu si fanatiu 13 org. 805.
3. Dela 70 de case cate 2 metrete cucurudiu cu cocianulu si cate o di de lucru — si a.
4. Stola de epatrafiru indatinata. —

Doritorii de acesta parochia sa fie clerici absoluti si pentru familia remasa necesatorii-si, au de asi tramite petitiunile in sensulu §; 13 din statutulu organicu la prea stimatulu domnu prot. Petru Rosic'a in Fizes Snt. Petru.

Hid'a 8 Iunie 1871.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea si invoirea mea

Petru Rosic'a
Protopr.

(61—1)

N. U; 676 ex 1871.

PUBLICATIUNE.

In prim'a Noemvre a. c. se va deschide institutulu de invetiamentu agronomicu (scol'a agronomica) in Mediasiu cu clas'a prima a scolei capitale.

Spre cercetarea acestui institutu se face provocare pre langa observatiunea ca primirea scolariiloru va urma in dilele ultime ale lui Octomvre a. c. prin direttorele institutulu, si ca ea (primirea) e legata de urmatoarele conditiuni: Scolariulu trebuie adeca

- a) sa fi absolvitu scol'a populara ordinaria cu succesu bunu —
- b) sa fia celu pucinu de 16 ani;
- c) in generalu sa fie familiarisatu cu pracs'a lucrariiloru agronomice obicinuite in tiara,
- d) in moralitate nepatatu,
- e) si sa se supuna unui esamenu de primire.

Sabiu in 19 Maiu 1871.

Dela universitatea natiunei sasesci.

Edictu.

An'a Millea din Salisce, scaunulu aceleuia-si nume, sub datulu de astadi au subternutu forulu matrimoniale subscrisu actiunea sea prin carea cere despaltire totala de barbatulu ei Dimitrie Rosc'a totu din Salisce, carele este pribegitu de siese ani. Deci fiindu ca este necunoscutu locul aflarei si petrecerei numitulu barbatu Dimitrie Rosc'a, acest'a se provoca ca in terminu de unu anu dela datulu de fatia negresitu sa se infatiosiedie inaintea acestui foru, pentru ca la din protruva procesulu incaminatu, si fara de elu se va otari dupa prescrisele canonice ale santei biserice ecumenice ortodoxe.

Forulu matrimoniale ortod. res.

alu tractulu Sabiului l.

I. Hani'a

Prot. si presied.

(40—3)

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Iunie (5 Iulie) 1871.

Metalicele 5%	59 30	Act. de creditu	286 60
Imprumut. nat. 5%	68 85	Argintulu	127
Actiile de banca	774	Galbinulu	5 80